

УДК 658.562

Труш Ю. Л.,

к.е.н., доцент кафедри прикладної економіки,
Національний університет харчових технологій, м. Київ

ОБҐРУНТУВАННЯ ПРОВЕДЕННЯ КОРИГУВАЛЬНИХ ТА ПОПЕРЕДЖУЮЧИХ ЗАХОДІВ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПРОДУКЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ХЛІБОПЕКАРСЬКОЇ ГАЛУЗІ

Управління якістю готової продукції – багатопланова проблема, розв’язок якої передбачає застосування системного підходу до вирішення задач щодо забезпечення належної якості сировини та матеріалів, відповідного технічного стану обладнання та високої кваліфікації людських ресурсів. Результати проведених досліджень вказують на наявність суттєвих втрат від браку та низької якості продукції на підприємствах хлібопекарської галузі. У зв’язку з цим вважаємо за доцільне запропонувати перспективні напрямки для ефективного управління якістю продукції, що виступають попереджувальними та коригувальними діями в системі управління якістю.

Ключові слова: підприємство, система управління якістю, коригувальних заходи, попереджувачі заходи, ефективність.

ОБОСНОВАНИЕ ПРОВЕДЕНИЯ КОРРЕКТИРУЮЩИХ И ПРЕДУПРЕЖДАЮЩИХ ДЕЙСТВИЙ В СИСТЕМЕ УПРАВЛЕНИЯ КАЧЕСТВОМ ПРОДУКЦИИ НА ПРЕДПРИЯТИЯХ ХЛЕБОПЕКАРНОЙ ОТРАСЛИ

Труш Ю. Л.

Управление качеством готовой продукции – многоплановая проблема, решение которой предусматривает применение системного подхода к решению задач относительно обеспечения надлежащего качества сырья и материалов, соответствующего технического состояния оборудования и высокой квалификации человеческих ресурсов. Результаты проведенных исследований указывают на наличие существенных потерь от нехватки и низкого качества продукции на предприятиях хлебопекарной отрасли. В связи с этим считаем целесообразным предложить перспективные направления, для эффективного управления качеством продукции, выступающие предупредительными и корректирующими действиями в системе управления качеством.

Ключевые слова: предприятия, система управления качеством, корректирующие действия, предупреждающие действия, эффективность.

A GROUND LEAD THROUGH OF CORRECTING AND WARNINGS ACTIONS IN QUALITY MANAGEMENT SYSTEM OF BAKING INDUSTRY ENTERPRISES

Trush Y.

A quality management of the prepared products is problem, which decision is foreseen by application of approach of the systems to the decision of tasks in relation to providing of the

proper quality of raw material and materials, proper technical state of equipment and high qualification of human capitals. The results of the conducted researches specify in the presence of substantial losses from a shortage and low quality of products on the enterprises of baking industry enterprises. In this connection deem it wise to offer perspective directions, for the effective quality management of products that come forward preventive and correcting actions in control system by quality.

Keys words: enterprises, quality management system, correcting actions, warnings actions, efficiency.

Постановка проблеми. Необхідно відмітити, що питання проведення коригувальних та попереджуючих дій в сучасних системах управління якістю не досить розглянуті і в недостатньому обсязі використовуються на практиці в тісному зв'язку із стимулюванням, плануванням та організацією виробництва. Вищезазначене обумовлює необхідність обґрунтування алгоритму проведення коригувальних та попереджуючих дій з метою усунення причин виробництва неякісної продукції і таким чином підвищення ефективності діяльності підприємств хлібопекарської галузі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Одним з провідних напрямків підвищення конкурентоспроможності продукції та підприємств з виробництва хлібобулочних виробів є орієнтація на виробництво високоякісної продукції.

Серед вітчизняних вчених вагомий внесок у розвиток теорії і практики управління якістю внесли Ж.К. Сіднева [1; 2], А.О. Заїнчковський, С.О. Юшин [6] та ін.

Обґрунтування проведення коригувальних та попереджуючих заходів в системі управління якістю продукції на підприємствах хлібопекарської галузі проведемо на прикладі зразкових підприємств з управління якістю. Зокрема на ДП ПАТ «Київхліб» Хлібокомбінат № 10 та ДП ПАТ «Київхліб» «Хлібокомбінат № 12» на яких впроваджено систему управління продукції, з ціллю ідентифікації проблем та з метою ефективності управління й попередження непередбачено використання в процесі виробництва продукції, яка не відповідає стандартам (містить брак) та постачання її споживачам.

Метою статті є обґрунтування коригувальних та попереджуючих заходів в системі управління якістю продукції на підприємствах хлібопекарської галузі.

Основні результати дослідження. Одним із фундаментальних елементів підтримки функціонування системи менеджменту якості на досліджуваних підприємствах хлібопекарської галузі та способом покращення процесів управління виступають комплекс заходів з метою уникнення виробництва неякісної продукції [1, с. 108, 2, с. 339, 6, с. 123].

Їх застосування передбачає реалізацію, саме, коригувальних та попереджувальних заходів для усунення мір або мінімізації випадків повторного виникнення браку та дефектів хлібобулочної продукції. Значення пов'язаних з якістю коригувальних дій, визначається з точки зору їх можливого впливу на такі аспекти, як витрати виробництва, додаткові витрати на якість, безпека та задоволення споживача і інших зацікавлених сторін.

Коригувальні дії плануються та проводяться у відповідності із наслідками та по мірі їх виникнення на підприємстві. Для управління процесом розробки та реалізації коригувальних дій на досліджуваних підприємствах розроблена та впроваджена документована процедура в якій встановлені вимоги до:

- а) аналізу встановлених невідповідностей (в тому числі скарг споживачів);
- б) визначення причин виникнення невідповідності;
- в) оцінювання необхідності проведення коригувальних дій, для впевненості в тому що невідповідність продукції стандарту, не виникне наступний раз;
- г) визначення та проведення необхідних та реєстрація їх результатів;
- д) аналіз результату коригувальних дій на підприємстві, а також відповідальності працівників, які забезпечують таку роботу та планування заходів.

Попереджувальні дії відповідають можливим наслідкам потенційних проблем і зареєстровані у документованій процедурі «Коригувальні та попереджувальні дії», що визначає обов'язки працівників, які відповідають за їх планування й реалізацію [5, с. 2]. Процес проведення коригувальних та попереджувальних дій відображений на рис. 1.

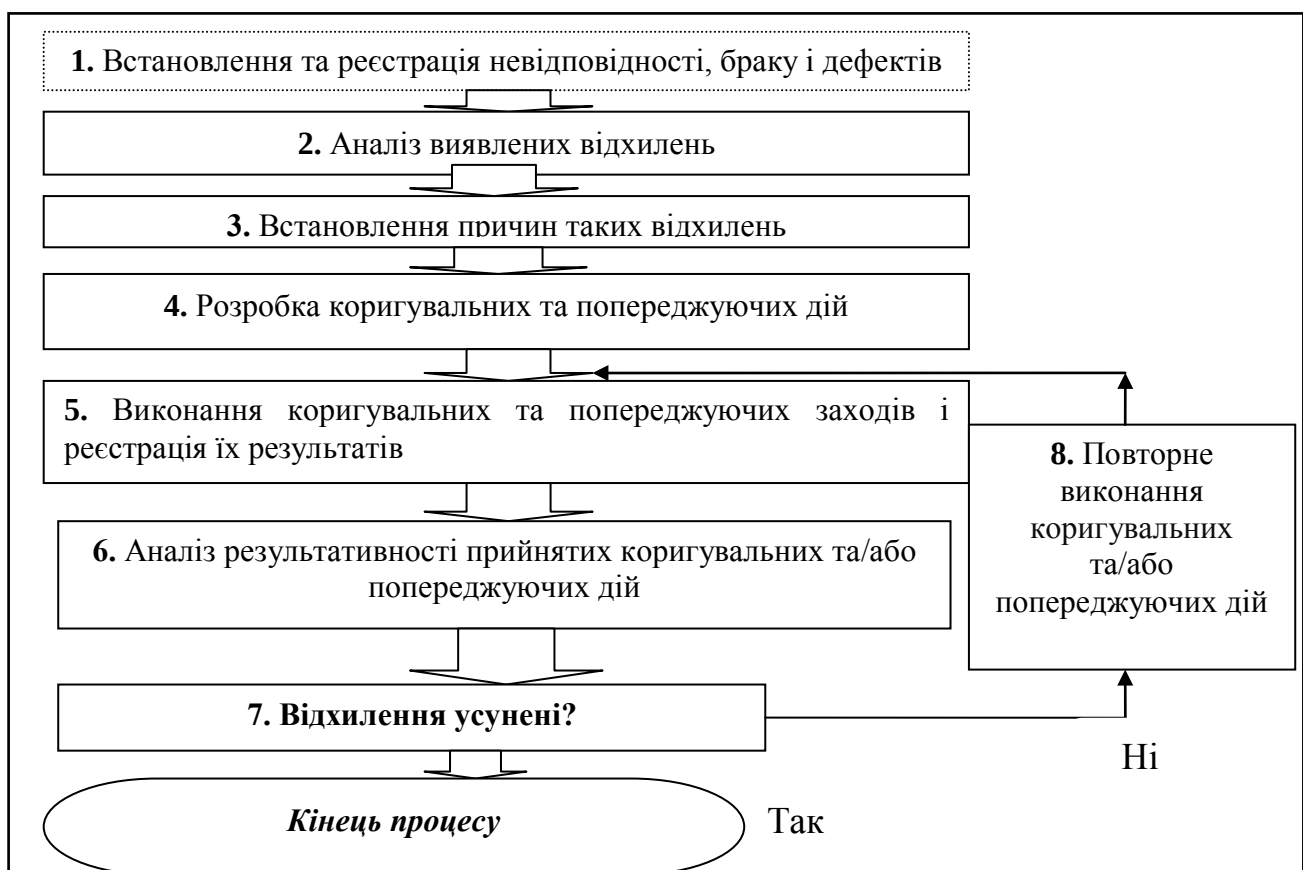

Рис. 1. Алгоритм проведення коригувальних і попереджувальних дій в системі управління якістю продукції на підприємстві

Джерело: [5, с. 2]

Для усунення причин виникнення невідповідності продукції встановленим стандартам та процесів системи менеджменту якості, а також мотивів їх виникнення з ціллю попередження і повторного виникнення, на підприємствах також проводяться та реалізуються попереджувальні дії.

По-перше проводиться оцінка якості продукції, з ціллю визначення виникнення потенційних невідповідностей та причин їх виникнення, а потім планується проведення попереджувальних дій, направлених на усунення причин виникнення можливих невідповідностей, які відповідають можливим наслідкам потенційних проблем. Документована процедура під назвою «Коригувальні та попереджувальні дії», визначає обов'язки працівників, які відповідають за планування та реалізацію процесу і конкретні вимоги до: визначення потенційних невідповідностей з ціллю попередження появи невідповідності; оцінювання необхідних дій з метою попередження появи невідповідності; визначення та реалізації необхідних дій; реєстрації результатів реалізованих заходів; аналіз результативності прийнятих попереджувальних заходів [5, с. 2].

Висновки й перспективи подальших досліджень. Підприємства чітко визначають стратегію і тактику постійного удосконалення, розуміючи що цей вибір може призвести до значних змін якості продукції, процесів та системи управління якістю хлібобулочної продукції й підприємства в цілому.

Автором пропонуються основні перспективні напрямки, які повинні постійно плануватися на досліджуваних підприємствах для ефективного управління якістю продукції, що виступають попереджувальними та коригувальними діями:

- 1) виконання замовлень на постачання продукції (постійно);
- 2) забезпечення високої якості продукції підприємства за рахунок контролю сировини, матеріалів, напівфабрикатів виробництва та готових виробів (постійно);
- 3) для максимального розвитку виробництва та росту авторитету підприємства, розвивати, документувати та впроваджувати систему менеджменту якості у відповідності із міжнародними стандартами ISO 9000:2008 (на протязі певного періоду);
- 4) сертифікувати розроблену систему управління якістю у сертифікаційному центрі (на протязі певного періоду);
- 5) провести навчання всього персоналу підприємства по документації системи управління якістю (на протязі певного періоду) [4, с. 3] ;
- 6) формувати позитивний імідж підприємства, як кращого виробника хлібобулочних виробів за допомогою участі у виставках (на протязі року);
- 7) проводити внутрішні аудити та розробляти та впроваджувати нові вироби хлібобулочної продукції (на протязі року) [3, с. 3];
- 8) проводити ремонтні роботи обладнання та перевірку засобів моніторингу (щорічно) та інші.

1. Сіднева Ж.К. *Актуальні питання створення систем управління якістю на підприємствах* / Ж.К. Сіднева // *Формування ринкових відносин в Україні, зб. наук. праць.* – К.:НДЕІ, 2010. – С.108-111

2. Сіднева Ж.К. *Актуальні проблеми в сфері управління якістю* / Сіднева Ж.К. // *Актуальні питання розвитку сучасної економіки» Частина 2: колективна монографія.* – Умань: Видавець «Сочинський», 2011. – С.339-344

3. *Система менеджменту якості. Керівництво по якості РК 01.* – 2009. «Внутрішній аудит», Документаційна процедура, ДП 8.2.2 – 2009.- С. 3

4. *Система менеджменту якості. Керівництво по якості РК 01.* – 2009. «Управління

невідповідною продукцією» Документаційна процедура ДП СМК 8.3 – 2009. – С. 3

5. Система менеджменту якості. Керівництво по якості РК 01. – 2009. «Коригуючі та попереджуючі дії», Документаційна процедура, ДП 8.5.2 – 8.5.3 – 2009. – С. 2

6. Юшин С.О. Міра інноватизації та стандартизації як ознака системності аграрної політики / С.О. Юшин // Формування ринкової економіки: зб. наук. праць. – К.: КНЕУ, 2009. – С.123-131.